

Hundretusindvis af danskere i alt fra badetøfler til parisermodeller stimler også i denne sommer sammen om Lars Lilholt og hans gennemrejsende armé. I aften giver bandet koncert på Meilgaard Slot på Djursland.

KONCERT

Af MADS STENSTRUP
Foto: JAN DAGØ

Hun har insisteret på at rejse med helt fra Aalborg til Jelling, fireårige Neel, i den lysere regnfrakke. Med for at høre Lars Lilholt synge den sjove "Skål for kløven". Og ligesom de 6.000-7.000 andre på pladsen kan hun skræle med på både den muntre linje med »hjælp mig af kostumet, min næse er rød« og den mere forstemmende »Løven er tandløs og cirkus i gæld«.

Sådan er det med Lars Lilholt og hans cirkus kommer til byen-agtige orkester, der insisterer på at tage ethvert tænkeligt instrument i brug i sin jysk funderede verdensmusik. Her der er plads til det hele – fra scenen er gennem årene både oplevet middelalderlige drejelirer og harper, inuitter, masaikrigere og sågar Brovst Pige гарде.

Lilholts gennemrejsende armé trækker hver sommer høj som lav. Særligt nu da sommerferien og de lune lyse nætter for alvor er slået igennem. En årstid, hvor 53-årige Lars Lilholt har fundet og udvidet en niche for sammen med sine lyse musikanter at »spille natten fuld og klar«, som det hedder i "Dansen går" fra albummet "I en sommernat" fra 1988, som alle på pladsen stadig kan synge med på. Også dem, der som lille Neel ikke engang var tænkt på dengang.

35 år på toppen

Vi mødte Lars Lilholt først på sommeren på årets Jelling Festival, der var andet job på en sommerturné, der i alt rummer op mod 60 koncerter.

»Jeg ved sgu' ikke, om det går med "Kejserens Hukommelse" som åbningsnummer,« brummer Lars Lilholt ude i skurvognen bagefter, mens han trækker det svedige termoundertøj af. Man holder sig ikke 35 år i toppen af dansk rockmusik uden at tage vare på sig selv.

»Jeg er bange for, at folk tror, at jeg opfatter mig selv som kejseren,« fortsætter Lilholt. Bassisten Tom Bilde protesterer. Han har fornemmet på begejstringen på pladsen i det råkølde forårsvejr, at Lars Lilholt kan kalde sig kejseren eller alt, hvad han ellers måtte lyste. I folks bevidsthed er han alligevel kongen. Måske netop fordi han ikke har fået fine fornemmelser efter mere end 1,6 mio. solgte album. Lilholts sange giver stemme til de sange, der bor i alting, skriver lektor i etik og religionsfilosofi Jakob Wolf. Han udgav sidste år bogen "Hvor kommer sangene fra" i dyb undren over den afgrundsdybe kløft, der er mellem den popularitet, som Lilholt nyder hos sit enorme publikum, og den nedladende tone, der spores hos flertallet af såkaldte eksperter: de landsdækkende mediers fine anmeldelser. Frelsens Hær, lejrball og 70'er dansk-top, som Information bl.a. hånligt har karakteriseret Lilholts tekster som en blanding af.

Verdensmand

Men Lars Lilholt er ifølge Wolf en kunstner, der bevæger sig mellem det lokale og universelle, det folkelige og det metafysiske. Han er på én gang en verdensspillemand og jysk troubadur. Hans tekster er kort sagt ikke banale, men basalt søgende selve oprindelsen af alle sange, indimellem i episke fortællinger, der lige vel kan foregå ved en hvid dværsgs fødsel langt ude i rummet, bag Kuala Lumpurs Smil eller hos frihedskæmperne ved Hvidsten Kro.

Tilbage til Jelling, hvor Lilholt kun bekyrmer sig om publikums, ikke anmeldernes reaktion.

»Vi skal lige aftale et godt cue at starte "Onkel Kristian" på,« lyder det fra Tom Bilde, der har været med siden 1990 og ligesom bandets seks andre medlemmer sekundært håndterer et overflødigshorn af andre instru-

Fakta

Lilholt retro

► 1980'erne har bestemt ikke været det årti, hvori Lars Lilholt henter inspiration til sin musik: »Nej vorherre bevares. Det var også Bob Dylans værste periode. Det skulle da lige være, at det var i det årti, jeg fik min første musikcomputer, ren stenalder i dag. Min inspiration henter jeg derimod i 1960'erne og 1970'ernes folkerevival.

At 1980'erne så samtidig var den periode, da jeg havde mest travlt og startede bandet, skyldes, at jeg selv dengang var i slutningen af tyverne, hvor man har energien. Jeg har aldrig søgt tonen i tiden, men tonen i livet. At det så nogle gange er faldet sammen, er et tilfælde.

1980'erne husker jeg positivt for, at jeg i 1983 fik mit første barn, Lærke, og så mindes jeg den glæde og tro på en bedre fremtid, jeg følte den dag i 1989, da Berlinmuren faldt. Da befandt jeg mig på Hotel Saxildhus i Kolding og skrev straks sangen "De dansede på Kurfürstendam" til Dalton-projektet, sammen med Johnny Madsen og Allan Olsen. Og jo så var 1980'erne også den periode, da jeg havde sådan nogle forfærdelig store og grimme briller.«

De lyse nætters fortæller

Jo, jeg kan sagtens forestille mig at spille, også når jeg er 60 år. Jeg har et liv på scenen. Der føler jeg mig hjemme. Jeg spiller ikke komedie. Hvorfor skulle jeg det? Min rolle er at få nedbrudt grænsen mellem bandet og publikum, selv om jeg nu er 53 år og ikke ser specielt godt ud.

Lars Lilholt

menter, der netop giver bandet sin cirkusagtige fremtræden: Det er godt nok de samme artister, men hver gang i nye musikalske forklædninger. For Toms vedkommende: Guitar, banjo, mandolin, trombone, althorn, keyboard og mundharpe.

Man skulle ellers tro, at visen om den tragiske skikkelse, der trods kagedåsen aldrig fik direktørens Ruth, om noget hit, var blevet spillet tilstrækkeligt mange gange til at ligge på ryg-raden. Men før denne sæson er der igen omorganiseret kraftigt, nu med blæsergruppe-indledning, på "Onkel Kristian", hvis popularitet på Lilholt-repertoiret kun overgås af den evige "Kald det Kærlighed", der ifølge Lilholt er større end hans egen krukkehed.

Den nøje indstuderede, men meget spontant udseende sceneoptræden og de nye musikarrangementer på de gamle hits, sidder ikke 100 procent endnu. Forud er ellers gået mange timers øvelse i april og maj i Musikteateret i Vejle og på Samsø.

De små detaljer

Det er her de små "frispraksdetaljer" er indøvet, som Gert Vincents og Eskild Dohns selvironiske highfiveklap, der afslutter deres vriden spadesolokamp undervejs i dette års udgave af "Kong Pukkelrygs Land".

"Simplicity is not simple,« fortsætter Lilholt med et Charlie Chaplin-citat.

»Jeg spiller det, folk vil have, og det, de ikke ved, at de vil have. Det er ikke i sig selv en nyhed, når vi kommer til f.eks. Karup og spiller. Men vi holder traditionen levende og orkestret skarpt ved hele tiden at forsøge at forny de gamle numre og tilføje nye.«

Blandt de nye i år er bl.a. "Flyv endelig højere end vingerne bær".

»Jo, jeg kan sagtens forestille mig at spille, også når jeg er 60 år. Jeg har et liv på scenen. Der føler jeg mig hjemme. Jeg spiller ikke komedie. Hvorfor skulle jeg det? Min rolle er at få nedbrudt grænsen mellem bandet og publikum, selv om jeg nu er 53 år og ikke ser specielt godt ud,« siger Lilholt.

Spørgsmålet om, hvordan vi tager os ud, når lyset bliver slukket, ligger ham en del på sinde. Det er ikke gået sange- ren forbi, at folk møder op til en Lilholt-koncert iført hvad som helst fra campinghabitter over en lille lysere regnfrakke fra Aalborg til sidste skrig fra Paris. Vidt forskellige mennesker skal føres sammen.

"Når båden lagde til", der affyres på tuba og i tysk valsetakt, har han de senere år brugt til at få folk til at tage hinanden under armen og gyngte sejle op af åen. Total kitsch og langt ude, erkender han:

»Men jeg går kynisk under koncerterne efter at få folk til at røre hinanden, som vi er. Jeg stiller mig gerne forrest og ser dum ud med violinen. Som individer er vi slet ikke så strømlinede som dem, vi præsenteres for på tv, men skrøbelige og søgende mennesker. Jeg skal have et middel til at få folk til at føle sig trygge ved sig selv og ved hinanden for at skabe den rette stemning.«

Den rette, magiske Lilholt-stemning, som alle, der har deltaget i de tre-fire timer lange nattedancer, ved ind-træffer, men har svært ved at forklare. Det eneste tidspunkt på året, hvor det rigtige bare er at danse fjollet rundt om sig selv, og hvem der tilfældigvis står nærmest, til vi alle går ned sam-

men med Kresten og hans "Fandens fiol" (fra albummet "Og fanden dukkede op og sagde ja!", 1982).

Men hvorfor har Lilholt så lige gjort de lyse nætter til sit speciale?

»Rockmusik lyder bedst udendørs. Jeg skal ikke klogge mig på, hvilket behov jeg opfylder, jeg ser mig selv som en opdagelsesrejsende, der, hvad teksterne angår, følger i traditionen fra Jeppe Aakjær og Ebbe Kløvedal. Jeg spiller for familien Danmark, det er jeg stolt af. Jeg er måske mere storyteller end musiker.«

Og hvad angår længden på koncerterne.

»Når mennesker når min alder, opdager man, at vi lever i en tragedie fuld af sygdom og død. Her i bandet har vi det alligevel bedst, når vi spiller. Folk skal være grundigt varmet op, for at vi kan nå den rette stemning.«

Fyndige tekster

Han taler om sine fyndige tekster, og hvad han mener med at give det blå tilbage til det blå. Og om den 3.000 kroners store danske ordbog, som han har parkeret hjemme på lokummet og dagligt lader sig inspirere af, og om Cafe Måneskin og børnene, der fødes med vinger, der visner bort undervejs gennem livets knubs.

»Min næste Cafe-sang skal hedde Krabbetågen, Cafe Krabbetågen,« fortsætter han. »Jeg har læst, at der ude i rummet i Krabbetågen, der fødes stjernerne.«

Er Lilholt religiøs?

»Det ved jeg sgu ikke, skal vi ikke hellere snakke om sex? Nej, jeg er ved at finde ud af det,« svarer han med henvisning til Wolfs bog, hvori teologen ser en større sammenhæng i Lilholts tekster, end Lilholt selv tidligere har været sig bevidst.

Distancen brydes ned

For Lilholt og bandet er det vigtigst at nedbryde distancen mellem scene og publikum.

»Der var engang en tangentspiller, der mødte op hos os iført solbriller. Dem fik han ikke lov at gå på scenen med. Publikum skal kunne se os i øjnene. Vi må nå ind til sårbarheden og skrøbeligheden. Det kan godt være, at hemmeligheden bag orkestrets succes er den samhörighed, vi sammen med publikum skaber i de lyse nætter,« siger Lilholt.

mads.stenstrup@jp.dk

Fakta

Lilholts Lyse Nætter 2006

Udvalgte koncerter:

- 20. juli: Djursland, Meilgaard Slot
- 15. aug.: Randers, Justersens Plæne
- 26. aug.: Himmelbjerget
- 29. aug.: Odder, Skovbakkeskolen

► Læs i øvrigt meget mere om bandet på hjemmesiden www.larslilholt-band.dk netop af Ekstra Bladet kåret til landets bedste kulturhjemmeside

